

Učebnice či pracovné zošity. Digitalizácia pomohla sprístupniť jedinečný obsah

Prístup k učebniciam, pracovným zošitom či povinnej literatúre majú zjednodušený aj zdravotne znevýhodnení žiaci. Vďaka digitálnej knižnici.

Vzdelávame dištančne, komunikujeme elektronicky a aktívne sa „pohybujeme“ vo virtuálnom priestore. Informácie však musia byť nielen rýchlo dostupné, ale aj kvalitné a hodnoverné. Ešte dôraznejšie to platí pri vzdelávacích materiáloch.

Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) (ďalej centrum) pomohlo vytvoriť jedinečný obsah. Pre digitálnu knižnicu **Slovenskej knižnice pre nevidiacich v Levoči (SKN)** digitalizovalo učebnice, pracovné zošity či povinnú literatúru. „Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči sa snaží každý rok vylepšovať služby digitálnej knižnice, ktorá funguje na webovej stránke www.skn.sk od roku 2006. V roku 2020 sme v spolupráci s Centrom vedecko-technických informácií Slovenskej republiky v Bratislave pripravili pre našich používateľov novinku v podobe zdigitalizovaných učebníc vo formáte PDF. V januári 2021 sme sprístupnili nielen učebnice, ale aj pracovné zošity a povinnú literatúru pre základné školy,“ upresňuje František Hasaj, riaditeľ SKN.

Knižnica tak pomáha zdravotne znevýhodneným deťom špeciálnych škôl či deťom integrovaným na bežných základných školách, dostať sa k potrebným digitálnym dokumentom. Pomoc tieto dokumenty predstavujú nielen pre samotné deti, ale aj pre ich rodičov, učiteľov a asistentov.

„Pri niektorých učebniciach je uvedený aj odkaz na zvukovú verziu učebnice, prípadne povinného čítania, ak sú už načítané v SKN a sprístupnené v digitálnej knižnici. Ostatné súbory PDF z kategórie povinnej literatúry sú prelinkované so zvukovou verzou knihy, ktorá bola vygenerovaná pomocou syntetickej reči s hlasom Filip. Takto bola zhotovená napríklad Čítanka pre 9. ročník špeciálnych škôl. Niektoré zvukové knihy sú dostupné v jednom súbore MP3, iné sú rozdelené na jednotlivé kapitoly tak, aby si záujemcovia mohli stiahnuť každý článok ako samostatný súbor MP3,“ špecifikuje Végh.

Sprístupnenie digitálnych učebníc Slovenskou knižnicou pre nevidiacich v Levoči privítali nielen žiaci so zrakovým postihnutím, ale aj ich rodičia a učitelia. Mnohé učebnice neboli sprístupnené nevidiacim. Žiaci boli odkázaní na pomoc vidiacich, rodičov alebo asistentov učiteľov. Tí svojim žiakom prepisovali kapitoly do Braillovho písma alebo do počítačov. „Aktivita je prínosom aj pre učiteľov so zrakovým postihnutím, ktorí si dokážu knihy čítať na rôznych mobilných zariadeniach a uľahčiť si tak prípravu na vyučovanie. Digitálna učebnica má nespornú výhodu aj pre slabozrakých pri zväčšení písma a obrázkov. Veľké poďakovanie patrí pracovníkom knižnice a partnerom v tomto projekte. Veríme, že Slovenská knižnica pre nevidiacich opäť nájde finančné prostriedky pre sprístupnenie ďalších chýbajúcich učebníc pre stredné školy,“ autenticky reaguje Jozef Hlubovič, učiteľ so zrakovým postihnutím.

CVTI SR digitalizáciou spracovalo 253 súborov PDF, ktoré sú prístupné na webovej stránke knižnice www.skn.sk/dk. Centrum túto službu vníma rovnako, ako výraznú pomoc najmä mladším žiakom, pre ktorých sú pracovné zošity či prístup k povinnej literatúre dôležitou súčasťou vyučovania. „Podľa informácií, ktoré máme doteraz k dispozícii, na žiadnej inej webovej stránke na Slovensku nie sú nevidiacim, slabozrakým a inak zdravotne postihnutým čitateľom k dispozícii digitálne učebnice, s možnosťou ich stiahnutia v prístupnom formáte, v takomto rozsahu, prípadne vo zvukovej podobe, ako je to v tomto prípade,“ uvádza na margo digitalizácie Tomáš Fiala, vedúci Odboru knižnično-informačných služieb CVTI SR.

Taktiež Fiala predpokladá, že proces sprístupňovania učebníc, povinného čítania či ďalších dokumentov v digitalizovanej podobe bude pokračovať.

Kontakt pre médiá – Centrum vedecko-technických informácií SR:

Eva Vašková, tel.: 02/ 69 253 113, eva.vaskova@cvtisr.sk

Kontakt pre médiá – Komunikačný odbor Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR:

tel: 02/59 374 253, tlacove@minedu.sk